

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 03.05.1971, sp. zn. Tpj 105/70, ECLI:CZ:NS:1971:TPJ.105.1970.1

Číslo: 45/1971

Právní věta: Pro určení věcné příslušnosti krajského soudu jako soudu prvního stupně (§ 17 odst. 1 tr. ř.) je rozhodná dolní hranice trestní sazby odnětí svobody ve výši nejméně 5 let, stanovená na příslušný trestný čin ve zvláštní části trestního zákona, pokud nejde o trestné činy, o nichž podle § 17 odst. 1 druhá věta tr. zák. rozhoduje v prvním stupni krajský soud bez ohledu na trestní sazbu. Nelze proto pro určení věcné příslušnosti soudu u zvláště nebezpečného recidivisty přihlížet k úpravě trestní sazby podle § 42 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 03.05.1971

Spisová značka: Tpj 105/70

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Příslušnost věcná, Recidiva zvláště nebezpečná

Předpisy: 140/1961 Sb. § 32

§ 42

§ 79 odst. 1 141/1961 Sb. § 17 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/1971 sb. rozh.

Pro určení věcné příslušnosti krajského soudu jako soudu prvního stupně (§ 17 odst. 1 tr. ř.) je rozhodná dolní hranice trestní sazby odnětí svobody ve výši nejméně 5 let, stanovená na příslušný trestný čin ve zvláštní části trestního zákona, pokud nejde o trestné činy, o nichž podle § 17 odst. 1 druhá věta tr. zák. rozhoduje v prvním stupni krajský soud bez ohledu na trestní sazbu. Nelze proto pro určení věcné příslušnosti soudu u zvláště nebezpečného recidivisty přihlížet k úpravě trestní sazby podle § 42 tr. zák.

(Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ČSR ze dne 3. 5. 1971 čj. [Tpj 105/70.](#))

Z odůvodnění:

Věcnou příslušnost krajského soudu jako soudu prvního stupně stanoví § 17 odst. 1 tr. ř. ve znění

zák. č. 149/1969 Sb.

V první větě obecně uvádí, že krajský soud koná řízení v prvním stupni o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let anebo pokud je za ně možno uložit trest smrti. V druhé větě taxativně vypočítává trestné činy, o nichž řízení v prvním stupni koná krajský soud vždy, tedy bez ohledu na dolní hranici sazby trestu odnětí svobody. Jde o trestné činy, jejichž objektem jsou významné společenské vztahy našeho socialistického státu. Z toho je zřejmé, že krajské soudy mají projednávat v prvním stupni jen závažné trestné činy, přičemž je tato závažnost dána buď tím, že ohrožují nebo porušují zvláště významné zájmy chráněné trestním zákonem (bez ohledu na trestní sazbu) nebo vysokým typovým stupněm jejich nebezpečnosti pro společnost, vzhledem k němuž zákon na ně stanoví tresty s dolní hranicí nejméně pěti let nebo umožňuje uložit trest smrti.

Dolní hranice trestu odnětí svobody uvedená v první větě § 17 odst. 1 tr. ř., stejně jako trest smrti, je zde tedy kritériem závažnosti trestného činu a jeho společenské nebezpečnosti obecně pojaté (obecně vyjádřené bez zřetele ke konkrétnímu trestnému činu konkrétního pachatele). Trestní sazby odnětí svobody s dolní hranicí pěti let (popř. možnost uložení trestu smrti) vyjadřuje tak v § 17 odst. 1 tr. ř., v jeho první větě, typovou nebezpečnost těch či oněch trestných činů pro společnost.

Podle tohoto kritéria spadají proto do věcné příslušnosti krajských soudů jako soudů prvního stupně jen trestné činy, na něž stanoví trestní zákon ve zvláštní části trestní sazbu odnětí svobody s dolní hranicí pěti let, trestné činy, za něž lze uložit trest smrti a trestné činy uvedené bez ohledu na trestní sazbu v druhé větě § 17 odst. 1 tr. ř.

Takto v ustanovení § 17 odst. 1 tr. ř. vyjádřená typová nebezpečnost trestných činů je tedy nejen rozhodujícím, ale i jediným hlediskem pro určení věcné příslušnosti krajských soudů konajících řízení v prvním stupni. U trestných činů, u nichž je v § 17 odst. 1 tr. ř. typová nebezpečnost určena trestní sazbou (tj. u trestných činů, jichž se týká první věta § 17 odst. 1 tr. ř.), je tedy pro věcnou příslušnost krajského soudu jako soudu prvního stupně rozhodná toliko trestní sazba uvedená u jednotlivých trestných činů ve zvláštní části trestního zákona bez ohledu na zvláštnosti konkrétního projednávaného trestného činu, tedy zejména též bez ohledu na to, že vzhledem k těmto zvláštnostem sám trestní zákon mění rozpětí trestní sazby odnětí svobody jinak obecně platné, např. u mladistvých (§ 79 tr. zák.), u osob se zmenšenou příčetností (§ 32 tr. zák.), nebo u zvláště nebezpečných recidivistů (§ 42 tr. zák.).